

Na Bled so vabljene učiteljke radovljiškega okraja k prijateljskemu sestanku, ki bo v četrtek 12. januarja v gostilnici pri Peternelu. Začetek ob 2. uri popoldne.

Dekliška šola v Novem mestu. Novomeški mestni občinski zastop je baje sklenil, da ustanovi dekliško šolo s 6., 7. in 8. nadaljevalnim razredom. To je gotovo vse hvale vredno, zakaj dandanes skrbe pri nas mnogo premalo za dekliško vzgojo in izobrazbo. Ne zdi se nam pa prav, da nameravajo izročiti pouk šolskim sestram.

Dekliška šola v Idriji. Razmere na c. kr. rudniški ljudski šoli v Idriji so take, da bo treba o njih izpregovoriti resno besedo, ker nasprotujejo zakonitim določbam in pedagoškim zahtevam. Da vsaj nekoliko odpomorejo velikanskim nepravilnostim, nameravajo razširiti sedanje dekliške razrede v popolno osemrazrednico, kar moramo le odobravati. Toda to je le minimalno izboljšanje razmer na tej šoli. Za toliko število šolskih otrok (okrog 1000!) bi moral c. kr. erar ustanoviti 3 šole, če bi mu bilo kaj do normalnih razmer in do vzgoje šolske mladine. Pred vsem bi pa moral izboljšati svojemu učitelstvu plače, da bi ne bile tako silovito nizke. Toda o vsem tem bomo še govorili.

Koliko izda mesto Berlin za svoje šole. L. 1903. so iznašali stroški za berlinske občinske šole 15.726.456 mark. (V Avstriji ne izda država za vse ljudsko šolstvo toliko denarja). Ti stroški so narasli iz poprejšnjega leta za 634.858 mark. Mestna šolska deputacija je imela v nadzorstvu in opravi 272 šolskih zavodov, nadalje pa še nadzorstvo nad 57 zasebnimi šolami. Na 265 berlinskih občinskih šolah je delovalo 265 ravnateljev, 2747 učiteljev, 1618 učiteljic, skupaj 4630 znanstveno izobraženih učnih oseb, vrhutega pa še 310 strokovnih učiteljic. Skupno so poučevali 218.798 otrok — razen učencev višjih zavodov — brezplačno na stroške mesta Berlina.

Franosko časopisje. Koliko smo v Avstriji zaostali za kulturo glede čitanja — pri čimer je seveda nesrečna cokla tudi zabranjena kolportaža — nam najbolj kaže Francija s svojim velikim časopisjem, ki se vrsti glede odjemalcev sledeče: »Le Petit Parisien« se tiska v 1.500.000 izvodih, »Le Petit Journal« v 800.000 izvodih, »Le Journal« v 750.000 izvodih, »Le Matin« v 400.000 izvodih, »L'Echo de Paris« v 100.000 izvodih, »La Patrie« v 90.000 izvodih, »La Presse« v 70.000 izvodih, »L'Intransigeant« v 66.000 izvodih, »L'Action« v 55.000 izvodih, »Le Radical« v 48.000 izvodih, »La Lanterne« v 42.000 izvodih, »La Figaro« v 30.000 izvodih. — Pri nas je pa že veliko, ako ima list 1000 naročnikov; tako je tudi z našimi učiteljskimi listi. Ako bi pa bilo več agitacije in požrtvovalnosti, bi imeli lahko »Zvonček«, »Učit. Tov.« in »Popotnik« vsak po 2000 naročnikov, kar bi bilo seveda za te liste silne važnosti in kar bi jim zagotovilo najlepši razvoj. In to bi bilo samo nam in šolstvu v prid!

Za absolvirane učence meščanskih šol je naučni minister sestavil seznamek onih učnih zavodov, v katere lahko vstopijo po dovršeni meščanski šoli. Take seznamke morajo imeti vse deželne in okrajne šolske oblasti ter ravnateljstva meščanskih šol, v katere lahko pogledajo starši ali njih namestniki.

Naseljevanje v Ameriko. V preteklem letu se je izselilo iz Avstro-Ogrske v Severno in Južno Ameriko ogromno število 221.717 prebivalcev. To je lepa ilustracija razmer naše monarhije!

Listnica uredništva.

Liga + 15. Pozdravljamo Vas kot svojega novega sotrudnika. Pišete nam: »Odločni in neustrašljivi govor »Učit. Tov.« me je zdramil iz zaspanosti in brezbriznosti. Odslej Vam hočem ostati zvest sotrudnik, zakaj tudi o naših štajerskih razmerah je treba govoriti jasno in brezobzirno.« — Ta Vaša izpoved nas veseli. Da bi jih bilo več Vam enakih! — **Na Oorenjsko.** Na Vaš dopis glede čitanja šolske mladine nismo pozabili. Dotični gospod katehet bo že čul, kar mu gre. Takim ljudem ni čisto nič do tega, da zastrupljajo nedolžno mladino. In to so prijatelji šole! — **Sitnež.** Pride prihodnjic. — Več stvari smo morali odložiti za prihodnje številke.

Listnica upravnistva.

Dragi tovariši!

Zopet je tu novo leto z novimi stroški — in vendar je poravnati še mnogo starih!

Pri nekaterih naročnikih ne izdado nikake prošnje, nikaki opomini — »Tovariša« bi čitali le, ako se jim dološilja brezplačno. In takih je mnogo, mnogo! V preteklem letu se je moral list ustaviti prav mnogim naročnikom-dolžnikom in sedaj se mora zgoditi enako še pri mnogih drugih. Saj menda vendar vsak ve, da staneta tisk in uprava ogromno denarja, da torej ni mogoče pošiljati »Tovariša« pretežni večini brezplačno!

Kje je vendar stanovska zavest? Saj ste svoje simpatije s »Tovarišev« pisavo že mnogokrat izražali jasno, a najjasnejše na minuli Štefanji dan, ko ste tako navdušeno glasovali za zadnje podanih resolucij!

Saj pa »Tovariš« tudi nastopa tako, da je vreden naše podpore!

Tedaj: Vsak izkaži svoje simpatije dejanski; poravnaj svoje zastanke in plačaj naročnino že vnaprej! Pridobi nam še vsak novih naročnikov!

Pri pošiljanju naročnine pristavi vsak signaturo naslova (črko in številko), da se izključi vsaka pomota!

Prva številka se pošlje mnogim tovarišem na ogled. Kdor »Tovariša« ne naroči, naj blagovoli doposlano številko vrniti. Naročnikom pa bo smatralo upravnistvo samo istega, ki se naroči na naš list potem poštne nakaznice.

Priložene položnice blagovolite naročniki izpolniti in poslati upravnistvu prav kmalu.

Vsem naročnikom »Tovariša« želi prav veselo Novo leto

Upravnistvo »Tovariša«.

Ljubljana—Barje, o Novem letu 1905.

Uradni razpisi učiteljskih služb.

Št. 2219.

Kranjsko.

Na dvorazredni ljudski šoli v Hotedršici se razpisuje s tem eno učno mesto v stalno nameščenje.

Pravilno opremljene prošnje naj se predlagajo semkaj predpisanim potom do dne 26. januarja 1905.

Prosilci, ki v kranjski javni šolski službi še niso stalno nameščen, morajo z državno-zdravniškim izpričevalom dokazati, da imajo popolno telesno sposobnost za šolsko službo.

C. kr. okrajni šolski svet v Logatcu, dne 25. decembra 1904.

Št. 2707.

Na trirazredni ljudski šoli v Veliki Dolini se razpisuje s tem učno mesto v stalno, oziroma začasno nameščenje.

Pravilno opremljene prošnje naj se predlagajo semkaj predpisanim potom do 24. januarja 1905.

Prosilci, ki v kranjski javni šolski službi še niso stalno nameščen, morajo z državno-zdravniškim izpričevalom dokazati, da imajo popolno telesno sposobnost za šolsko službo.

C. kr. okr. šol. svet v Krškem, dne 27. decembra 1904.

Št. 1205.

Štajersko.

Na dvorazredni ljudski šoli v Št. Jerneju se stalno, oziroma začasno namesti učiteljska služba po III. krajnem razredu.

Pravilno opremljene prošnje se imajo postavnim službenim potom vložiti do dne 1. februarja 1905 pri krajnem šolskem svetu v Št. Jerneju, pošta Sv. Duh-Loče.

Okrajni šolski svet Konjice, 22. decembra 1904.

Št. 967.

Na dvorazredni ljudski šoli pri Sv. Florijanu blizu Rogatca se stalno ali začasno namesti učiteljska služba z dohodki po III. krajnem razredu in s prosto izbo.

Prosilci ali prosilke za to mesto naj vložijo svoje prošnje s spričevalom usposobljenosti, oziroma zrelostnega izpita in domovnico opremljene, predpisanim potom do 10. januarja 1905 pri krajnem šolskem svetu pri Sv. Florijanu, p. Rogatec.

Okrajni šolski svet Rogatec, dne 6. decembra 1904.

Dragi rojaki!

Znana Vam je naša huda borba za našo slovensko šolo, znan tudi iste žalostni izid: ni je več edine petrazredne slovenske šole na Koroškem! Zasljepljenost nekaterih domačinov; tuji nemški in laški in žal tudi slovanski delavci, ki delajo predor skozi Karavanke, in Slovencem nasprotno šolske oblasti — vse to se je z divjo strastjo zagrnalo v zaklad in biser naš, in dasi smo se branili z vsemi močmi, se taki premoči nismo mogli ustaviti: naša slovenska šola je strta, zdrobljena v dva dela. —

Hud udarec je to ne samo za Št. Jakob, ampak za vse koroške Slovence, ker s padcem naše šole se je vsem Slovencem na Koroškem za dolgo zopet odmaknilo upanje priboriti si slovensko šolo. Vendar nikakor ne obupamo, ker iz razvalin naše šole vidimo dvigati se veliko lepšo, veliko boljšo in popolnejšo šolo: „Narodno šolo“ družbe sv. Cirila in Metoda.

Res je, da je »Nar. šola« sedaj šele misel, a ta misel je tako krepka in povsod sprejeta s takim navdušenjem, da se bo gotovo uresničila. Domače ljudstvo se je kot edine ladje rešilke oklenilo z navdušenjem in s požrtvovalnostjo, ki presega vsako pričakovanje! Družba sv. Cirila in Metoda je v odborovi seji dne 13. novembra 1904 odobrila to misel in je obljubila, da prevzame vzdrževanje šole, če jo sezidamo ter opravimo sami.

Za stavbo nove šole bo potrebnih najmanj 50.000 kron. — Pač velika vsota, gotovo prevelika za nas koroške Slovence — ni pa prevelika za vse Slovence in bližnje nam brate Slovence!

»Ljubezen je dobrotljiva — — ljubezen nikoli ne mine«. Na to radodarno ljubezen se zanašamo i mi ter prosimo, nujno prosimo: Bratje rojaki, pomagajte nam sezidati »Narodno šolo« v Št. Jakobu v Rožu, sezidati ladjo rešilko koroškim Slovencem, ki se potapljam v požrešnem nemčurskem morju. — »Ne homo se utopili, dokler bodo se ljubili sini majke Slave!«

Sv. Jakob v Rožu, dne 28. grudna 1904.

Franjo Kobentar, Fr. Majer, Matej Ražun,
župan. nač. šol. sveta. župnik.

Prispevke prejema: Matej Ražun, župnik, pošta Št. Jakob v Rožu, Koroško.

Po zelo nizki ceni

se dobi 120 Leutemannovih slik za nazorni nauk in Hölzelovi letni časi. Kdor želi kupiti ta dobro ohranjena in na lepenko ozir. platno napeta učila, naj se zgleda pri upravnistvu »Narodne tiskarne«.

Učiteljica

šestrazredne ljudske šole želi menjati službo z učiteljem ali z učiteljico trirazredne ali štirirazredne ljudske šole. — III. plačilni razred. — Kraj je pol ure oddaljen od železniške postaje. Prva postaja niže Ptuja. Ponudbe sprejema uredništvo »Učit. Tov.«

Gospodarski program.

Naslednje tvrdke darujejo od iztržka, oziroma dobička, ki jim ga da zaslužiti učiteljstvo, dogovorjene odstotke v prid učiteljskemu konviktu. Vsakdo (vsaktera) pa blagovoli zahtevati, da se vsaka vsota, ki jo odjemalec izplača, zabeleži v prid konviktu.

1. **Jernej Bahovec**, — zaloga M. Grubbanerjevih in drugih šolskih zvezkov, peres z napisom: „Učiteljski konvikt“, šolskih knjig in raznih drugih šolskih potrebščin v Ljubljani, sv. Petra cesta št. 6.
2. **Národna tiskarna** v Ljubljani, Knašlove ulice št. 5.
3. **Fran Ksav. Souvan**, trgovina z manufakturnim blagom v Ljubljani.
4. **Gričar & Mejač**, trgovina z narejenimi oblekami za dame in gospode v Prešernovih ulicah v Ljubljani.
5. **Fran Kraigher**, krojaški mojster v Ljubljani, Kongresni trg.
6. **Anton Krejči**, zaloga moških in ženskih klobukov v Wolfvih ulicah v Ljubljani.
7. **J. Soklič**, trgovina s klobuki v Ljubljani, Pod trančo.
8. **Ivan Bonač**, zaloga šolskih knjig, svinčnikov družbe sv. Cirila in Metoda in raznih drugih šolskih potrebščin v Ljubljani.
9. **Knjigotržnica Ig. pl. Kleinmayr & F. Bamberg** v Ljubljani, Kongresni trg.
10. **Banka „Slavija“** v Pragi — glavno zastopstvo za slovenske dežele v Ljubljani — vzajemno zavarovalno društvo, podpira učiteljski konvikt in daje od učiteljskih zavarovanj provizijo „Zavezai jugoslovanskih avstrijskih učiteljskih društev“.

Zavedno učiteljstvo prosimo, da po geslu „Svoji k svojim!“ podpira v prvi vrsti te tvrdke.

Naš denarni zavod.

Geslo: Kar plodonosno naložim,
v pomoč le sebi podarim.

Hranilnica in posojilnica Učiteljskega konvikta v Ljubljani,
registrovana zadruga z omejenim jamstvom.

Vplačuje in izplačuje se vsak četrtek od 11.—12. ure dopoldne in vsako soboto od 5.—7. ure zvečer ali pa vsak dan potem poštne nakaznice ali c. kr. poštne hranilnice (čekovni račun št. 866.312). Za drugače storjena vplačila zadruga ni odgovorna.

Sprejem hranilnih vlog po 4%⁰, oddaja posojil na osebni kredit po določenih rokih vračevanja (glej spodaj) proti zadostni varnosti. Za tako velja: vsaj eden dober porok in plačnik, zastava premičnin, zemljišč in vknjiženih terjatev, predanamba na plačo ali penzijo.

Prošnje za posojila brezplačno proti vpošiljavi 20 h v poštinih znamkah za frankaturo. Tudi prošnjam za posojila naj se priloži poštna znamka za 10 h za dopošiljatev rešitve.

Vsakih 100 K posojila (dva pasivna deleža) se vrača po načinu:

A	v 12 mesečnih rokih, in sic. 11 rokov á 9 K	— h, 12. rok 4 K	73 h
B	» 18 » » » 17 » » 6 »	— » 18. » 3 »	56 »
C	» 24 » » » 23 » » 4 »	50 » 24. » 4 »	— »
D	» 38 » » » 37 » » 3 »	— » 38. » — »	66 »
E	» 46 » » » 45 » » 2 »	50 » 46. » 1 »	81 »
F	» 60 » » » 59 » » 2 »	— » 60. » — »	70 »
G	» 70 » » » 69 » » 1 »	75 » 70. » 1 »	42 »
H	» 85 » » » 84 » » 1 »	50 » 85. » 1 »	26 »

Zadružni lokal je v Ljubljani, Zaloška cesta št. 5.

Ne zabite
„Učiteljskega
konvikta!“